

POGOVOR S STROKOVNIM DIREKTORJEM HERMANOM WANNINGENOM

Svetovna organizacija za prehodnost voda povezuje ribe, reke in ljudi

Selivske vrste rib potujejo po rekah, da bi izpolnile svoj življenjski cikel. Nekatere na svoji poti lahko premagajo razdalje tudi več kot 10.000 km na leto, ko potujejo med mestom, kjer so se izlegle, in mestom, kjer živijo in se hranijo. Po letih življenja v morju lahko celo najdejo tisto reko, kjer so se izlegle. Več kot 1.100 ribjih vrst na svoji poti prepotuje razdalje, daljše od 100 km. Več milijard ljudi je tako ali drugače odvisnih od teh rib, bodisi kot vira prehrane ali drugih aktivnosti. Vedno več vodnih pregrad, ob katere zadenejo na svoji poti, različna onesnaženja in druge negativne spremembe uničujoče vplivajo na te ribe in hkrati tudi na ljudi, ki so odvisni od njih.

Svetovna organizacija za prehodnost voda za ribe – World Fish Migration Foundation (WFMF) – je bila ustanovljena novembra leta 2014 kot neprofitna organizacija z namenom, da v svetovnem merilu opozori na težave prehodnosti voda za vodne organizme. Z različnimi aktivnostmi želi ljudi prebuditi, da bi razumeli, kako pomembno je, da reke povrnemo v prosto prehodne poti za vse vodne organizme, ki se v svojem življenjskem ciklu na selijo. WFMF podpira vse, ki si prizadevajo, da bi ribam v rekah odprli prosto pot za njihovo selitev. V svetovnem merilu daje zgled, podporo in orodja za ta boj. WFMF želi reke povrniti v prvotno stanje in tako

ohraniti ribje vrste, ki se selijo. Prizadeva si za prosto prehodne reke, polne rib!

Na letošnji jubilejni, 25. Generalni skupščini Evropske ribiške alianse (EAA), ki jo je pripravila Ribiška zveza Slovenije od 5. do 7. septembra na Bledu, je bila osrednja strokovna tema Prehodnost voda za vodne organizme in odstranjevanje vodnih pregrad. Na njej je strokovni direktor Svetovne organizacije za prehodnost voda za ribe – WFMF Herman Wanningen predstavil aktivnosti organizacije na področju ozaveščanja javnosti o pomembnosti zagotavljanja prehodnosti voda za vse vodne organizme ter odstranjevanja vodnih pregrad in jezov v svetu.

V pogovoru nam je predstavil aktivnosti organizacije in njene cilje.

Ste ustanovitelj in strokovni direktor organizacije WFMF. Kdaj je bila ustanovljena in kateri so bili glavni motivi, ki so vas vodili k njeni ustanovitvi?

Naša organizacija je bila ustanovljena novembra leta 2014 kot neprofitna organizacija. Osebnost je bila moja želja, da povežemo in navdušimo ljudi različnih profilov, da bi skupaj ustvarili uspešne zgodbe. Rad imam svobodne, prosto tekoče reke. Te reke so žile zemlje in ribe, ki se selijo, so čudovita skupina živih bitij, ki kažejo na kakovost, povezanost in ekološko stanje teh žil. Ko sem začel z WFMF, ni bilo nobene podobne organizacije, ki bi delovala na globalnem nivoju ter zaščitila in obnovila poti rib, ki so v svojem življenjskem ciklu vezane na selitev. Nobena organizacija do tedaj ni vzpostavila mostu med reševanjem problemov na lokalni in globalni ravni. Moja želja je bila napraviti spremembo in prispevati k izboljšanju kvalitete rek, pomagati ribam, ki se selijo in s tem tudi vzpodbuditi samozavest pri ljudeh. S tem povežemo reke, ribe in ljudi.

Kateri so njeni glavni cilji?

WFMF ima tri enakovredne glavne cilje.

– Povezati različne kategorije ljudi, od ljubiteljskih navdušencev do narave do ribičev, na vseh nivojih, od lokalnega do globalnega. Ena od oblik našega delovanja je Svetovni dan rib, ki se selijo – World Fish Migration Day. Ta dan zbuja globalno zavest in zagotavlja, da več ljudi, ki žive ob vodnih poteh, razume pomen selitve rib in podpira zahtevo po vzpostavitvi prvotnega stanja rek.

– Usmerjati izmenjavo najnovejših znanstvenih dognanj. Redno posredujemo najnovejša dognanja glede rib, ki se selijo. Prejšnji mesec smo skupaj s partnerji začeli nov projekt pod nazivom Svetovne ribje poti – Global Swimways.

Herman Wanningen je nizozemski ekolog, ki se ukvarja z vodami. Specializiral se je za vprašanja selitve rib in upravljanja z vodami. Mednarodno je znan po svojem delu, ki poudarja varovanje in rešitev prosto prehodnih rek. Širi globalno zavest o rekah in ribah, ki se selijo, še posebno preko dogodka, imenovanega Svetovni dan rib, ki se selijo, ki ga pripravljajo vsaki dve leti. Je ustanovitelj in strokovni direktor Svetovne organizacije za prehodnost voda za ribe – World Fish Migration Foundation – in iniciator projektov Dam Removal Europe (Odstranjevanje pregrad v Evropi) in Dam Removal Global (Odstranjevanje pregrad v svetu).

Diplomiral je iz okoljske kemije na univerzi Saxion University of Applied Sciences v Overijsselu na Nizozemskem (1989–1992) in pridobil naziv magistra znanosti iz vodne ekologije na univerzi University of Amsterdam v Amsterdamu na Nizozemskem (1993–1995). V začetku službene kariere je zasedal različne položaje na področju upravljanja z vodami, npr. renaturacije rek in mokrišč, selitve rib, kakovosti vode, predvsem na lokalnem nivoju v povezavi z lokalnimi vodnimi telesi. Leta 2007

je ustanovil lastno svetovalno podjetje na področju ekologije in selitev rib z nazivom Wanningen Water Consult, ki je delovalo osem let.

Je ustanovitelj in trenutno strokovni direktor Svetovne organizacije za prehodnost voda za ribe – World Fish Migration Foundation.

